

כישונויות מערכת ההסברה

הישראליות החמירו

את פרשת אסון המטוס

להיטותם של מוסדות הממשל בישראל לשטוף את מוחו של הציבור ולהצדיק בכל מחיר את השיקולים שהביאו להפלת ה-72 מטוס הלובי, הביאה השבוע לגדול שבכישונויות מערכת ההסברה הישראלית. היה זה ביום השני השבוע, כשהמונים על ההסברה נוכחו לדעת, כי כל ההסברים הישראליים, כל נימוקי השרים וכל הטענות המועלות במסיבות העיתונאים המרתוניות, נופלות על אזניים אטומות. לפתע, כאילו זימן להם הגורל מתנה משמיים.

בין שרידי המטוס הלובי, נמצא רשיון הטיס של הקברניט הצרפתי של המטוס, ז'ק בורז'ס. לפיו הסתבר כביכול שהרשיון אינו מקנה לו זכות להטיס מטוסי בואינג 727. יועצי שר הביטחון קצפו על המציאה כעל שלל גדול. מבלי לבדוק את העובדות, מבלי לברר אם היה בידי בורז'ס רשיון טיס נוסף, מיהרו להפיץ את הידיעה כאילו הקברניט הצרפתי לא היה רשאי כלל להטיס את המטוס.

הידיעה הופצה בכל צינורות התיקשורת העולמיים כידועה ורשמית. עיתוני ישראל ביססו עליה מאמרים ראשיים ש-הצדיקו את הפלת המטוס, נוכח ההפקרות הגלויה שבהפקת המטוס הלובי בידי קברניט משולל רשיון.

האורגיה נמשכה שעות ספורות בלבד, עד שחברת אייר פרנס הציעה את רשיון הטיס של בורז'ס, המוכה אותה להטיס בואינג. הצרפדע שנאלצו שילטונות ההסברה הישראליים לבלוע היתה מרה. אבל הם לא היו מוכנים להודות בטעות הגורפת ספק ולהכות על חטא בפומבי.

גם אחרי שכישלוץ ההסברה הוסיף שמן למדורת האיבה לישראל, עדיין הוסיפו הר גורמים הרישמיים לטעון, כי "הטייס הצרפתי לא היה בסדר", סיבבו לקבל את היעדר עובדות המות כפי שהם.

כישלוץ ההסברה שבא בעיקבות כישלוץ מפילי המטוס הוכיח שבטעויות יש תמיד שיטה.

ההסתדרות

התקנון זה אני!

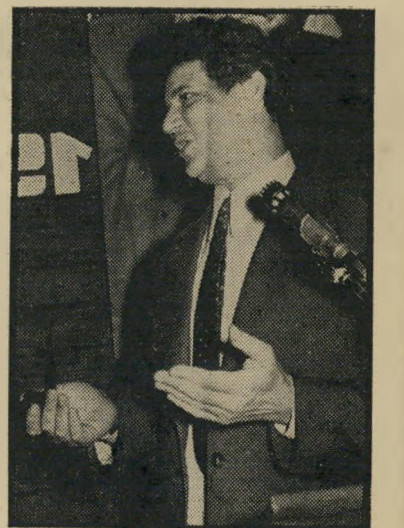
בועמו עז כישונו

חמישפטי כפרשת קופת-חוליים,

אנם המזוכי את התקנון

כדי לפתור את פי אבינו

"מי תומך בכך-אהרון?" שאל ח"כ יורם ארדור, חבר הוועדה הפועל מסיעת

ח"כ ארדור

מוטב לא לגלות מי תומך

גח"ל, כשהוא פונה סביבו מעל דוכן הנאומים בקומה השביעית של הבניין ב"רחוב ארלוזורוב, גח"ל? המערך? מפ"ם? היה זה סופו של נאום בו ניסה ארדור דור להסביר כי תיות ומוכיר ההסתדרות דיבר בנוסח "חספר השחור", כאשר ציינו בנסיון חז"צדיות מלקט משמעותם

מי מנסה לייצר את צור

יעקב צור

אריה פינקוס

ערכ נסיעתה הארצות-הברית, לפגישה עם הנשיא ריצ'ארד ניקסון, הספיקה ראשה-הממשלה גולדה מאיר לטפל לא רק בפרשת הפלת המטוס הלובי. המיבצע המוצלח האחרון שלה היה הסימת הדרך בפני יושב ראש הנהלת הסוכנות היהודית, לואיס אריה פינקוס, לתפקיד החשוב והמכובד של נשיא ההסתדרות הציונית העולמית.

מזה חמש שנים אין לתנועה הציונית העולמית נשיא. מאז הודח הד"ר נחום גולדמן מתפקידו זה לפני חמש שנים, לא נמצא מועמד מתאים לתפקיד שיהיה מקובל על הכל. איש גם לא מיהר לחפש יורש לד"ר גולדמן. מסלגת העבודה שמרה תפקיד זה במקרה לשעת חירום, כשיתעורר הצורך להדיח מישהו מתפקיד חשוב ולהעניק לו כפיצוי חסר-מלא ייצוגי. אלא שעתה כה לא אירע מקרה חירום כזה.

בעניינים ניסה פינקוס להכשיר את הקרקע כדי לקבל את המישרה החשובה, שהד"ר גולדמן הפך אותה לבעלת מישקל בעיני מנהיגי אומות העולם. אבל פינקוס בן ה-61, עורך-ידיו יליד דרום-אפריקה, מי שהיה לפני בחירתו ליושב ראש הנהלת הסוכנות מנהל אל-על וגיובר הסוכנות היהודית, לא יכול היה להיבחר כנשיא ההסתדרות הציונית מסיבה אחת פשוטה: לפי חוקת ההסתדרות הציונית יכול הנשיא להיבחר, כמו כל בעלי התפקידים האחרים בתנועה, רק על-ידי מליאת הקונגרס. מובן שאין כל אפשרות לכנס את כל צירי הקונגרס מרחבי העולם רק כדי לבחור את פינקוס לנשיא.

משום כך הועלתה החצעה הגאונות, להכניס פשוט תיקון בחוקת ההסתדרות הציונית, לפיה יוכל מעתה ואילך הוועדה הפועל הציוני לבחור בעלי תפקידים בתנועה הציונית, שמסיבה כזושהיא לא נבחרו בקוני גרם הציוני.

הכל היה מוכן לכך שהתיקון יתקבל בוועדת החוקה של הוועדה הפועל, ושבשקבותיה יכונס הוועדה הפועל ואריה פינקוס יהיה סוף סוף נשיא התנועה הציונית. אלא שברגע האחרון השתבשו כל החישובים. לפי הוראתה של גולדה מאיר, היו אלה דווקא צניגי מסלגת העבודה שעירערו על התיקון המוצע בחוקה. הם הציעו כי הוועדה הפועל הציוני יוכל לבחור בעלי תפקידים רק אם יוסמך לכך על-ידי הקונגרס הציוני. בשל המחלוקת לא הושגה שום הכרעה.

כמילים אחרות: עד לכינוס הקונגרס הציוני הבא לא יוכל אריה פינקוס להיבחר לתפקיד נשיא התנועה הציונית.

ד"ח שלי'י למועמד לנשיאות

דוע סיכרה גולדה את בחירתו של פינקוס? הסיבה לכך היתה פשוטה: גולדה ומקורביה זעמו על

נסיונו של אריה פינקוס לטרפד את בחירתו של יעקב צור כנשיא המדינה.

היחסים בין פינקוס וצור הם משובשים עוד מהשנים בהם עבדו השניים זה לצד זה בהנהלת הסוכנות היהודית כשצור בן ה-67, יליד וילנה, היה ראש מחלקת ההסברה בסוכנות.

כאשר התברר שצור, שהוא ירידה אישיו של גולדה מאיר, הוא המועמד שגדה למישרת נשיא המדינה ומכאן שמועמדותו כמעט מובטחת, ניסו יריי' ביו, וביניהם פינקוס, לטרפד את מינויו.

פשוט מאוד: דואגים לכך שמבקר הסוכנות יכין דו"ח שלילי על הקרן הקיימת לישראל שיעקב צור הוא יושב-ראש מועצת המנהלים שלה. נותנים לדו"ח השלילי פירסום בכל אמצעי התיקשורת ואף דואגים שעתונים חשובים יקדישו מאמרים ראשיים להשלכות הדו"ח השלילי.

אחרת אי אפשר להסביר את העובדה שמבקר ההסתדרות הציונית, שמאו ימי הד"ר אמיל שמורק מעלים עין ממרבית מעשי השחיתות, העיסוקת המפוקפקות, הגניבות והמעילות הנעו שות בסוכנות, מחליט לפתע פתאום לפרסם דו"ח קטלני חסר-תקדים על הקרן הקיימת.

היתה זו דאא ספק מכובדת שהוטמנה ליעקב צור, האחראי הישיר על כל הנעשה בקרן הקיימת, דווקא בימים בהם הועלתה רשמית מועמדותו לתפקיד נשיא המדינה על-ידי מופלגתו, מיפלגת העבודה.

צור, שנפגע עד עומק נפשו מהפירסומים הפוגעים הלך להתלונן אצל גולדה ידידתו על מה שעשה לו פינקוס. גולדה הוועמת החליטה לגנום בפינקוס, שמאו מוחו של משה שרת, ממלא באופן "זמני" את תפקיד יושב-ראש הנהלה הציונית. למעשה נשא פינקוס את עינו לתפקיד יושב ראש מועצת המנהלים של בנק לאומי, שמבחינה פורמלית משתייך אף הוא להסתדרות הציונית. אלא שפנחס ספיר הטיל וטו על כך, לפינקוס לא נותרה הבריה אלא להסתפק בתפקיד נשיא ההסתדרות הציונית.

מקורביו אומרים שהוא היה כלייך בטוח שייבחר לפני שבוע בישיבת הוועדה הפועל הציוני כנשיא ה-11 ההסתדרות הציונית, עד שאפילו הכין לעצמו נאום הכתרה.

אלא שברגע האחרון ממש קיבלו חברי העבודה בוועדת החוקה של הוועדה הפועל הציוני את ההוראה, בהשראת גולדה, לא להסמיך את הוועדה הפועל לבחור נשיא. פינקוס המופתע אפילו לא תפס מי מנע את בחירתו ולמה.

זהו שנאמר: על דאטפת אטפוך. מי שמנסה למי נוע בחירת נשיא, כורת לעצמו את רגליו כפ הנשיא שהוא רוצה לשבת עליו.

פינקוס ביותר היה טיעונו של צניגי קופ"ח, עורך-הידיו אהרון פולונסקי, בפני השופט המחוזי חיים דבורין, "קופת ח"ר לים היא אגודה וולנטארית, ומי שתקנון תיה אינו מוצאות-החן בעיניו - יכול לעז זוב. כל חבר - רוצה נכנס, רוצה יוצא. אפילו אם התקנות גורמות נזק לחברים, אתה קשור אליהן."

אך הזמנתו של רשיש הוכיחה כי חברי הקופה אינם צריכים להודרו לעזוב את קופתם. ייתכן שיצליחו לגרום דווקא ל-פולונסקי ושולחיו לעשות כן.

מנגנון

הכלב כשרו מחתרת

מישרד הדואר, עיריית הרצליה

וחמישטרה חברו יחדיו כדי

לארף את מאגף-הכלבים העקשן

"שמי מפקח סיבוני, ממישטרת הרצי' ליה, יש לי ציריפוש נגדך. תביא בבק' שה את מתקן-האילוף האלקטרוני שלך לתחנה, אחרת אאלץ לבוא ולעצור אותך." הודה וכטל, מאלף הכלבים הרצליני, סגר נדהם את הטלפון. הוא ידע אמנם שציריית הרצליה מחפשת רכבים כדי לס' גור את מכון אילוף-הכלבים שלו, לאחר סערת התלונות שהעלו שכניו - אולם

שבוע מכתבים, יש להם מכוונת-כתיבה ו-הם כותבים כל הזמן. תלמדו להתנהג בי חברה תרבותית."

על התנהגות תרבותית זו של היושב ראש ניסו כמה חברים של הוועדה-הפועל, על מסיעת המרכז החופשי ומק"י, להגיב - אך ללא הועיל. רק בסוף הישיבה, נמ' סרה רשות הדיבור להודעה אישית לאלכס' מסיס, נציג הסיעה המושמעת:

"אני מבין את רגישותו של המזכיר הכללי ביחס לחברי הוועדה הפועל הי' יודעים קרוא-וכתוב", אמר מסיס, "ולא עוד, אלא שהם גם יודעים לכתוב במכו' נתיכתיבה. אך קשה להבין כיצד הוא יכול להטיף לאחרים איך להתנהג בחברה תר' בותית - כשהוא עצמו עושה הכל כדי שהישיבה תתנהל בצורה בלתי תרבותית. התנהגותו היום, ובישיבות קודמות מוכי' שה פעם נוספת כי על הוועדה הפועל לבחור לישיבותיו ביושבראש שיקפיד על ה' סדר, הנהלה התרבותית והתקנון הכתוב."

ניצחון מוחלט. אפשר היה, מן ה' סתם, להבין את זעמו של המזכ"ל. אר' בעה חודשים אחרי שביתת-המישפט המי חווי בתל-אביב נתבקש ע"י הסיעה הר' בלתי-תרבותית בהסתדרות להתערב בדרי' כיהניהול הלא-דמוקראטיים של קופת-ח'ר לים, הסתיים השלב הראשון של המאבק בניצחון מוחלט של הסיעה: יושבראש הוועדה הפועל, פנחס רשיש, הזמין את ה' מניע לשבת על ידיו.